

Levičania po stopách svätých Konštantína – Cyrila a Metoda

O ceste solúnskych bratov na Veľkú Moravu

Svätí Cyril a Metod, vierožvestci, vzdelanci, diplomati, tvorcovia nového písma a slovanskej civilizácie, vstúpili pred 1150 rokmi zásadným spôsobom do dejín Slovanov. Literárnou, misijnou a prekladovou činnosťou solúnski bratia vyzdvihli Veľkú Moravu z anonymity a bezvýznamnosti medzi kultúrne európske národy. Silou svojej odvahy, vrelosťou viery a veľkosťou odhodlania prekonať utrpenie vykonali dielo, ktoré prekonalo stáročia a vydrží, kým bude existovať kultúrny spôsob života. Preto si svätých Cyrila a Metoda ctia nielen slovanské národy, ale boli právom vyhlásení aj za spolupatrov Európy.

rejnosti všeobecne známe. Rozprával o pozadí vyslania a príchodu svätcov na Veľkú Moravu. Dejiny priblížil poslucháčom tak, ako ich vyučuje študentov – formou pophistry. Obsah prednášky skutočne korešpondoval s cestou sv. Cyrila a sv. Metoda na územie Veľkej Moravy. Pavel Žebrák hovoril o príprave a možných cestách, po ktorých na veľkomoravské územie prišli (historici majú v tomto smere k dispozícii len domnienky). Popísal dobové realie aj úroveň Byzantskej ríše, ktorá veľmi predčila svet Slovanov.

LEVICE (tk, poh) – Cesta sv. Cyrila a sv. Metoda na územie Veľkej Moravy bola témou dvoch aktuálnych prednášok Pavla Žebráka zo Spojenej katolíckej školy v Nitre, ktoré sa pri príležitosti 1150. výročia príchodu solúnskych bratov konali v utorok 18. júna v Literárnom klube Tekovskej knižnice. Publikum tvorili študenti Gymnázia Andreja Vrábľa a Obchodnej akadémie.

Ako bolo povedané, možno súčasníci plne nedocenia gigantickosť práce, ktorú solúnski bratia vykonali za pomerne krátky čas pre našich predkov. Už len vytvorenie nového písma – hlaholiky – je skutočne ojedinelým počínom v dejinách. Naň reagovala Tekovská knižnica v Leviciach aj vydaním bibliografického letáku *Po stopách sv. Konštantína a sv. Metoda*.

Prednášateľovi Pavlovi Žebrákovi, vyštudovanému archeológovi s dekrétom z univerzity v Sofii, je obdobie Byzancie veľmi blízke. Obe jeho prednášky boli zaujímavé, lebo nehovoril o faktoch, ktoré sú ve-

Pavol Žebrák (vpravo) a Miroslav Kuna.

Foto (op)

Študenti Gymnázia A. Vrábľa počas prednášky.

Oprel sa aj o dedičstvo antiky a priblížil pôvod solúnskych bratov – ich vysokú vzdelanosť a jazykové schopnosti, misijnú a diplomatickú činnosť pred príchodom na Veľkú Moravu. Konštatoval, že najmä Cyril mal na byzantskom dvore vysoké diplomatické postavenie. „Nepotreboval si dokazovať svoje kvality. Pozdvihnúť kultúru sveta Slovanov a zároveň šíriť vieru v kresťanstvo bola veľká výzva,“ zdôraznil P. Žebrák. Historici sa domnievajú, že solúnski bratia pracovali na vzniku hlaholiky už v Byzancii. Vo Veľkej Morave pravdepodobne pôsobili na Velehrade a v Nitre.

Prednášky, ktoré viedol Miroslav Kuna, organizovalo oddelenie odbornej literatúry v spolupráci s oddelením bibliografie Tekovskej knižnice. Obohatením bola prezentácia Andrei Göczeovej, ktorá mimoriadne nadchla aj prednášajúceho.